

ת"פ 49015/07/16 - מדינת ישראל, המאשימה נגד מ.נ.א., הנאשם

בית משפט השלום בקריית גת

07 ספטמבר 2017

ת"פ 49015-07-16 מדינת ישראל נ' א'
בפני כב' הסגנית נשיאה ד"ר נגה שמואל-מאיר
מדינת ישראל - המאשימה
נגד
מ.נ.א. - הנאשם
גזר דין

א. רקע עובדתי

1. כפי הנטען בכתב האישום המתוקן, ביום 27.07.2016 בשעה 19:55 או בסמוך לכך, ניטש ויכוח בין הנאשם לבין אביו (להלן: "**המתלונן**") - יליד 1937, נושא תעודת נכה לקוי ראייה, ומרכיב קוצב לב - וזאת על רקע רצונו של הנאשם לקבל את הכסף המגיע לו מהביטוח הלאומי ישירות אל חשבון הבנק האישי שלו. ויכוח זה התנהל בנוכחות אמו של הנאשם. בנסיבות אלה, המתלונן הסביר לנאשם כי הדבר אינו אפשרי. או אז, הנאשם החל לגדף את המתלונן ותקף אותו, בכך שהיכה שתי מכות אגרופ בעינו השמאלית. המתלונן ניסה להתגונן מפניו של הנאשם באמצעות ידו הימנית. בהמשך, הנאשם שב ותקף את המתלונן, בכך שדחף אותו בפלג גופו העליון, סמוך לקוצב הלב. כתוצאה מכך, נגרמו למתלונן חבלות בדמות נפיחות בעין שמאל, חבלות פצע ביד ימין (סמוך לכף היד), חבלה בחלק העליון של יד ימין וחבלה בסמוך לקוצב לב. כמו כן, במהלך מעשיו שלעיל, איים הנאשם על המתלונן, באומרו: "אני אהרוג אותך".
 2. הנאשם הודה במיוחס לו לעיל, ועל יסוד הודאתו זו, הורשע בעבירות של **תקיפת זקן הגורמת חבלה של ממש**, לפי סעיף 1368(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**"); **תקיפה סתם**, לפי סעיף 379 לחוק העונשין; ו**איומים**, לפי סעיף 192 לחוק העונשין.
 3. הצדדים לא הגיעו להסכמות בעניין העונש, ולבקשת ההגנה (שבאה בשלב מאוחר יותר, חמישה ימים לאחר הכרעת הדין) הנאשם הופנה לשירות המבחן על מנת שיתקבל תסקיר בעניינו, תוך שהמאשימה הצהירה כי עמדת העונשית היא למאסר בפועל.
 4. בעניינו של הנאשם התקבלו שני תסקירים של שירות המבחן, חיוביים במהותם, ובסופם המלצה להשית עליו מאסר מותנה וצו מבחן. מטעמים של צנעת הפרט לא אעלה עלי גזר הדין את כל המפורט בתסקירים אלה, לבד מלציין כי הנאשם מסר לשירות המבחן כי במועד ביצוע העבירות הוא היה תחת השפעת סמים. הלה מסר כי אינו זוכר שהרביץ למתלונן, אך הודה כי ייתכן שבעת הוויכוח שהתגלע ביניהם, הוא איים ודחף אותו. לצד אלה, הנאשם הביע חרטה על מעשיו וצער כלפי המתלונן. כן יצוין, כי הנאשם סיפר לשירות המבחן שמאז ביצוע העבירות הוא חדל להשתמש בסמים. הוא הוזמן לשש בדיקות שתן, מתוכן הגיע לשלוש, ואלו נמצאו נקיות משרידי סם.
- כמו כן, הנאשם הביע מוטיבציה להיתרם ממעורבותו של שירות המבחן. וכך, בשים לב למצבו הרפואי, השירות ליווה אותו למרכז שיקום מקצועי לצורך עריכת אבחון תעסוקתי במרכז השיקום בעיר אשקלון. הנאשם שיתף פעולה עם הצוות המקצועי, ונמצא מתאים להשתלב בתהליך אבחון תעסוקתי. בהמשך לכך ובמסגרת התהליך האמור, עובדת סוציאלית

מהביטוח הלאומי מסרה כי ניתן לבנות עבור הנאשם תכנית שיקומית ההולמת את צרכיו וזאת דרך סל שיקום.

ב. טיעוני הצדדים (עיקרי הדברים)

5. בא כוח המאשימה עמד על הערכים המוגנים שבהם פגע הנאשם ועל הנסיבות שנלוו לביצוע העבירות. בייחוד, התובע הפנה לעובדה שהנאשם תקף את "אביו מולידו"; בין היתר באזור סמוך לקוצב הלב; לחבלות שנגרמו למתלונן כתוצאה מתקיפה זו (הוגשו תמונות המתעדות את החבלות - סומן ת/3) ולעובדה שהוא נזקק לקבל טיפול רפואי. בהמשך, בא כוח המאשימה הפנה את בית המשפט לפסיקה שונה, ועתר לקבוע מתחם עונש כולל הנע בין 12 חודשי מאסר בפועל לבין 3 שנות מאסר, וזאת לצד ענישה נלווית בדמות פיצוי, קנס, מאסרים מותנים והתחייבות. התובע הפנה, בין היתר, לעברו הפלילי המכביד של הנאשם (הוגש גיליון ר"פ - סומן ת/2). כן נטען, כי מצבו הרפואי של הנאשם, ככל שבית המשפט ימצא לנכון להביאו בחשבון, יכול להיזקק לקולא אך בגדרי מתחם העונש ההולם, ואין בו כדי להביא לסטייה לקולא ממתחם זה.
6. מנגד, באת כוח הנאשם לא חלקה על מתחם העונש ההולם אשר הוצג על ידי המאשימה, אך טענה כי בנסיבות הייחודיות של המקרה הנדון, יש מקום לסטות הימנו לקולא. כנימוק לכך, הפנתה הסנגורית, בין היתר, לנסיבות חייו הקשות של הנאשם; למצבו הרפואי; לעובדה כי בעת ביצוע העבירות הנאשם היה נתון תחת השפעת סמים; לכך שמאז מאסרו האחרון הוא לא הסתבך עוד בפלילים; ולכך שהביע נכונות לשתף פעולה עם שירות המבחן. עוד נטען, כי הנאשם לא יוכל לבצע עבודות שירות, וכי אף אם תתקבל בעניינו חוות דעת מטעם הממונה על עבודות השירות, הרי שזו תהיה שלילית. לאור כך, ובשים לב ליתר השיקולים לקולא, עתרה באת כוח הנאשם להסתפק בענישה בדמות מאסר מותנה בלבד.
7. הנאשם אשר קיבל את "זכות המילה האחרונה", הפנה למצבו הרפואי, ובד בבד טען כי לא פגע במתלונן.

דין והכרעה

8. בסימן א'1 לפרק ו' בחוק העונשין אשר הוסף לחוק העונשין במסגרת תיקון מס' 113, נקבע **עקרון ההלימה** כעקרון המנחה בענישה. כן הותווה (כפי שפורש לאחר מכן בפסיקה) הליך תלת שלבי לגזירת העונש, שתחילתו בהכרעה אם בפנינו "אירוע אחד" כמשמעו בחוק או כמה אירועים; עובר בקביעת גדריו של מתחם העונש ההולם בגין אותו אירוע (או אירועים); וכלה בגזירת עונשו של הנאשם בגדרי המתחם שנקבע או מחוצה לו, ככל שמתקיימים שיקולי שיקום או מנגד שיקולים של הגנה על שלום הציבור (ראו ע"פ 8641/12 **מוחמד סעד נ' מדינת ישראל**, (05.08.2013)).

ג. קביעת מתחם העונש ההולם

9. ראשית חוכמה יצוין, כי המאשימה עתרה לקבוע מתחם עונש אחד בגין מכלול מעשיו של הנאשם, ובשים לב ל"מבחן הקשר ההדוק" וליתר מבחני העזר אשר נקבעו לעניין זה בפסיקתו של בית המשפט העליון (ראו למשל, דעת הרוב בע"פ 4910/13 **אחמד בני ג'אבר נ' מדינת ישראל**, (29.10.2014); ע"פ 1261/15 **יוסף דלאל נ' מדינת ישראל**, (03.09.2015); ע"פ 3164/14 **גיא פן נ' מדינת ישראל**, (29.06.2015)), בדיון עשתה כן. זאת

משום שבענייננו, עסקינן למעשה במסכת עבריינית אחת מתמשכת, תוך שקיים קשר הדוק בין מכלול העבירות.

10. עוד יצוין, כי באת כוח הנאשם לא חלקה על המתחם שאותו עתרה המאשימה לקבוע. כידוע, רק במקרים חריגים יסטה בית המשפט מהסכמות הצדדים. אולם, בשים לב לשיקולים שיפורטו להלן, סבורתני כי בפנינו אחד מאותם מקרים חריגים. לדידי, המתחם שהוצג על ידי המאשימה הינו מחמיר בצורה קיצונית ואינו הולם את השיקולים המפורטים בסעיף 40ג לחוק העונשין, ובפרט את מדיניות הענישה הנוהגת. והכול כפי שיפורט להלן.

11. לגופו של עניין, כאמור בסעיף 40ג(א) לחוק העונשין, קביעת מתחם העונש הולם תיעשה בהתאם לעקרון ההלימה (הוא העיקרון המנחה בענישה), תוך התחשבות בנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, בערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוען, במידת הפגיעה בהם ובמדיניות הענישה הנוהגת.

12. **הערכים החברתיים המוגנים** שנפגעו כתוצאה ממעשי האלימות הפיזית של הנאשם כלפי אביו, הינם שמירה על שלמות גופו, שלומו וביטחונו של הפרט. פגיעה זו אף מתעצמת, עת עסקינן בעבירות אלימות אשר הופנו כנגד קשישים, וזאת בשים לב לחולשתם ופגיעותם.

אודות חשיבותו של הערך המוגן ניתן ללמוד מעיון בסעיף 368(א) לחוק העונשין, שם מצא המחוקק לקבוע עונש כמעט כפול מזה הקבוע לצד עבירת התקיפה הגורמת חבלה של ממש שמופנית כלפי מי שאינו "זקן", וזאת לצד ציווי לפיו בהיעדר טעמים מיוחדים, יש להשית על המורשע בעבירה זו עונש מאסר בפועל. כן יפים לעניין זה דבריו של כב' השופט (כתוארו אז) א' רובינשטיין בע"פ 2163/05 דג'מיל אלייב נ' מדינת ישראל, (15.05.2005):

"כסדום היינו, לעמורה דמינו' (ישעיהו א', ט') חברה שבה תחושת הביטחון האישי של בניה ובנותיה, ובמיוחד החלשים שבהם, כגון קשישים, מעוררת - זקוקה לשיקום ולחיזוק, כדי שתחושה ראויה תשוב על כנה. זו תפיסת החוק והסדר, law and order, שתושבי המדינה מצפים לה ומיחלים כי רשויות הממשל יתנו לה מענה ופתרונות. בית המשפט הוא אחת הכתובות ההכרחיות לציפיה זו. אין בידו ארנק של תקציבים לחיזוק הביטחון האישי, אך יש בידו חרב שבמקרים המתאימים עליו להניפה, היא חרב הענישה".

אמנם בעניין שלעיל דובר בנאשמים אשר ביצעו עבירות חמורות מאלה שביצע הנאשם שבפניי, אך הרציונל העומד מאחורי דברים עקרוניים אלו יפה גם לענייננו. לפסקי דין נוספים שבהם עמד בית המשפט העליון על חשיבות ההגנה על קשישים וחסרי ישע, ראו ע"פ 5213/06 יצחק וונדמו נ' מדינת ישראל, (09.05.2007); וע"פ 7961/07 מדינת ישראל נ' אריק שכטר, (19.03.2008).

בעצם ביצוע עבירת האיומים, פגע הנאשם בערכים שנועדו להגן על שלווה נפשו של הפרט ועל חופש הפעולה שלו, זאת כאשר מעשה האיום נועד להניע אדם לבצע פעולה כלשהי בניגוד להסכמתו החופשית, או להניאו מפעולה אותה ביקש לבצע (ר' והשוו דבריו של כב' השופט א' גולדברג בע"פ 103/88 משה ליכטמן נ' מדינת ישראל, פ"ד מג(3) 373, 379 (1989)).

13. לאור הנסיבות שנלוו לביצוע העבירות, כפי שאלה יפורטו בהמשך, ובייחוד לנוכח אופיים של מעשי האלימות שהופנו מצדו של הנאשם כלפי המתלונן, מצאתי כי במקרה הנדון **מידת הפגיעה** בערכים המוגנים מצויה ברף שאיננו נמוך.

14. במסגרת בחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, נתתי דעתי בראש ובראשונה לאופייה של האלימות אשר הפעיל הנאשם כלפי המתלונן. בייחוד, בית המשפט רואה בחומרה יתירה את העובדה כי הנאשם הכה בפניו של המתלונן **שתי מכות אגרופ**, ולדידי המדובר באלימות המצויה ברף חומרה גבוה. כן נתתי דעתי לחבלות שנגרמו למתלונן, כאשר גם כאן, עסקינן בחבלות בחלקי גופו השונים של המתלונן ושאינן של מה בכך. יוער כי בשלב

הטיעונים לעונש, הוגשו לבית המשפט תמונות המתעדות חבלות אלו. מאחר שההגנה לא התנגדה להגשתן, לא מצאתי להידרש לשאלת קבילותן של ראיות המוגשות בשלב הטיעונים לעונש ושבאות **להמחיש** את הנסיבות שנלוו לביצוע העבירות (לגישות השונות בעניין זה, ראו למשל מצד אחד ת"פ (מחוזי באר שבע) 30590-09-11 מדינת ישראל נ' פלוני, (04.03.2012); ומצד שני, ת"פ (מחוזי חיפה) 41490-03-13 מדינת ישראל נ' ראד טלאב, (29.05.2014)). מה גם, שבמקרה הנדון אף אינני נזקקת לתמונות האמורות, ודי לי בתיאור החבלות כפי שהוא מופיע בכתב האישום המתוקן, המדבר בעד עצמו. לצד אלה, אעיר כי במקרים בהם נכרת הסדר טיעון בין הצדדים והמאשימה מתעתדת להגיש ראיות בשלב הטיעונים לעונש, מן הראוי כי תודיע להגנה אודות כוונתה זו עובר לכריתתו של ההסדר (ראו פסק דינה של כב' השופטת ע' ארבל ברע"פ 9718/04 מדינת ישראל נ' טאלב נוארה, (25.11.2007)).

זאת ועוד, במקרה הנדון הנאשם הכה את המתלונן, בין היתר, באזור הסמוך לקוצב הלב שהאחרון מרכיב, ויש בכך כדי להעצים את פוטנציאל הנזק אשר עלול היה להיגרם, כאשר נדמה שאך בנס לא נגרם נזק חמור בהרבה מזה שנגרם בסופו של יום. עוד ולחומרה, נתתי דעתי לפער הגילאים שבין המתלונן לנאשם; ולמיהותו של המתלונן, שהוא אביו של הנאשם, ושמעבר להיותו קשיש בגיל מתקדם, הרי שגם מצב בריאותו איננו שפיר, באשר הוא לקוי ראייה ומרכיב קוצב לב (גם באלה יש כדי להעצים את פוטנציאל הנזק אשר עלול היה להיגרם כתוצאה מהאלימות שננקטה כלפיו, ואף כדי ללמד אודות קשיות הלב של הנאשם).

עוד יש לשקול את העובדה כי הנאשם בחר לנקוט בבריונות ובאלימות קשה, אלימות שהדעת אינה יכולה לסבול שתופנה כלפי קשישים, לא כל שכן שמצבם הבריאותי איננו שפיר ממילא - והכול בשל ויכוח שבמהותו הינו כספי גרידא. לצד האמור, לא נעלמה מעיני העובדה כי למעשיו של הנאשם לא קדם תכנון מוקדם, ונדמה כי אלה בוצעו מתוך התפרצות כעס ספונטנית ובעידנא דריתחא.

כבר בעת פגישתו של הנאשם עם שירות המבחן, הלה טען כי בעת ביצוע העבירות הוא היה נתון תחת השפעת סמים. הדברים נטענו גם בשלב הטיעונים לעונש. דא עקא, טענה זו לא גובתה ולו בבדל ראייה, ומשכך ובהינתן העובדה שהדברים לא מוזכרים בכתב האישום המתוקן, לא נותר אלא לקבוע כי ההגנה לא עמדה בנטל המוטל עליה להוכיח נסיבה זו (ראו סעיף 40 לחוק העונשין. כן ראו פסיקתו של בית המשפט העליון ברע"פ 1670/16 מוחמד עווידה נ' מדינת ישראל, (06.03.2016), שם נקבע כי אין לקבוע ממצאים עובדתיים על יסוד טענות שהנאשם העלה בפני שירות המבחן, ושלא גובו בראיות). על כל פנים ייאמר, כי אף אם אצא מנקודת הנחה שנסובה זו הוכחה כדבעי, ולו לצורך הדיון, ממילא בית המשפט אינו סבור שיש לזקוף אותה לקולא, וייתכן שדווקא ההפך הוא הנכון (ראו והשוו על דרך ההיקש: ע"פ 5092/06 פלוני נ' מדינת ישראל, (03.01.2007); ע"פ 3182/13 פלוני נ' מדינת ישראל, (19.12.2013); עפ"ג (מחוזי תל אביב יפו) 28139-01-17 מדינת ישראל נ' יואב שבח, (22.03.2017)). בהמשך לאמור, אף אציין כי חרף הטענה למצבו הבריאותי של הנאשם, לא הוכח בבית המשפט כי יכולתו להבין את אשר הוא עושה או את הפסול שבמעשיו הוגבלה, בוודאי לא ברמה כזו שתצדיק התחשבות ניכרת בכך לצורך קביעת מתחם העונש ההולם.

15. בכל הנוגע ל**מדיניות הענישה הנוהגת**, סקירת הפסיקה מלמדת כי **על דרך הכלל**, נקבעים בעניינם של נאשמים שהורשעו בעבירה אחת של תקיפת זקן הגורמת חבלה של ממש (לעיתים לצד עבירת האיומים) מתחמי עונש שתחתיתם במאסר קצר שניתן לרצותו בעבודות שירות וסופם במאסר למשך מספר דו ספרתי של חודשים, וראו בעניין זה, למשל, רע"פ 3163/17 יואב שבח נ' מדינת ישראל, (19.06.2017), אליו הפנתה המאשימה; רע"פ 4844/15 יום טוב גלבוש נ' מדינת ישראל, (16.07.2015); עפ"ג (מחוזי חיפה) 19347-03-16 נדב טל נ' מדינת ישראל, (03.04.2016); ע"פ (מחוזי באר שבע) 58339-07-15 בנימין אלזרה נ' מדינת ישראל, (16.12.2015); ת"פ (שלום קריות) 730-03-17 מדינת ישראל נ' בנימין ויסמן, (29.05.2017); ות"פ (שלום תל

אביב יפו) 33611-08-14 **מדינת ישראל נ' אנדריי קלימנטוב**, (21.03.2017).

יוער כי בפסקי הדין שלעיל, מצינו מקרים שבהם הושתו על הנאשמים עונשי מאסר אשר בשים לב לאורכם לא ניתן היה לרצותם בעבודות שירות. מנגד, קיימים גם מקרים שבהם בשל הנסיבות הייחודיות של הנאשם, מצא בית המשפט להסתפק בהשתת ענישה שאיננה כוללת רכיב של מאסר בפועל. אולם, נדמה כי המדובר במקרים חריגים, לכאן או לכאן, בעוד שענישה בדמות מאסר קצר שניתן לרצותו בעבודות שירות היא המייצגת את מדיניות הענישה הנוהגת.

כאן אף יצוין, כי לא התעלמתי מהפסיקה שאליה הפנתה המאשימה (ההגנה בחרה שלא להפנות לפסיקה מטעמה), וחלקה אף אוזכר לעיל. יחד עם זאת, העיון בפסיקה האמורה נעשה תוך ביצוע האבחנות המתבקשות, הן בכל הנוגע לנסיבות שנלוו לעבירות בכל מקרה ומקרה והן באשר למאפייניו האישיים של כל נאשם ונאשם. כך למשל, ברי כי אין דינו של אדם שתקף קשיש בכך שדחפו וגרם לו להטומה כדינו של אדם שהפליא אגרופים בפניו של קשיש וגרם לו לחבלות ניכרות בדמות פצעים מדממים. כך גם ברי, כי לא יהיה דומה עונשו של נאשם שזו הסתבכותו הראשונה עם החוק ואשר קיבל אחריות על מעשיו והביע חרטה וצער לעונשו של נאשם בעל פלילי מכביד ושאינו מכה על חטא. כידוע, גם לאחר תיקון 113 הענישה נותרה אינדיווידואלית וכל מקרה צריך להיבחן לגופו, תוך שהבחינה כאמור תמיד צריכה להיעשות לגופן של העבירות והנסיבות הנלוות להן ולגופם של נאשמים, על כל מאפייניהם האישיים ונסיבותיהם הייחודיות, ולא על סמך הכותרות של העבירות (ראו והשוו ע"פ 433/89 **ג'ורג' אטיאס נ' מדינת ישראל**, פ"ד מג(4) 170, (1989); ורע"פ 3173/09 **פראגין נ' מדינת ישראל**, (05.05.2009); ורע"פ 4088/13 **אחמד בן שחדה הדרי נ' מדינת ישראל**, (11.06.2013)). מה גם, שבכל מקרה השיקול של "מדיניות הענישה" הינו אך שיקול אחד מבין מכלול השיקולים אותם ישקול בית המשפט בטרם קביעת מתחם העונש ההולם וגזירת הדין (ע"פ 1903/13 **חמודה עיאשה נ' מדינת ישראל**, (25.06.2013)).

לבסוף, ובטרם קביעת מתחם העונש ההולם בענייננו, אזכיר כי בפסקי הדין שהובאו לעיל דובר בנאשמים שהורשעו **בעבירה אחת** של תקיפת זקן הגורמת חבלה של ממש (בחלק מהמקרים לצד עבירת איומים), ואילו הנאשם שבפניי, בנוסף להרשעתו בעבירה זו ובעבירת **האיומים, הורשע גם בעבירה של תקיפה סתם**. עובדה זו כמובן צריכה להילקח בחשבון, ובית המשפט יזהיר את עצמו שמא מעשה עבירה זה או אחר "יבלע" באירוע בכללותו, כך שהנאשם לא ייענש בגינו (ראו והשוו עפ"ג (מחוזי באר שבע) 39844-08-13 **מדינת ישראל נ' פאיז אבו רקייק**, (26.12.2013)).

16. לאחר שנתתי דעתי לכלל האמור לעיל, מצאתי כי עתירת המאשימה לקבוע מתחם עונש הולם שתחתיתו 12 חודשי מאסר היא מחמירה מדי, ואף עומדת בסתירה לפסיקתו של בית המשפט העליון אשר הוגשה מטעמה שלה. על כן וכפי שהוסבר בתחילת הדברים, על אף שההגנה לא חלקה על מתחם זה, לא אוכל לקבלו.

כללם של דברים, ולאחר שקילת מכלול השיקולים הרלוונטיים, ובייחוד בשים לב לחומרת האלימות שהופעלה מצדו של הנאשם ואופייה, ולאחר שנתתי דעתי לכך שבנוסף לעבירה של תקיפת זקן הגורמת חבלה של ממש הנאשם הורשע גם בעבירות של איומים ותקיפה סתם, **מצאתי לקבוע כי מתחם העונש ההולם במקרה הנדון ינוע בין 6 ל- 18 חודשי מאסר בפועל**.

ד. גזירת העונש המתאים לנאשם

17. אשר לגזירת עונשו של הנאשם בגדרי מתחם העונש ההולם, כאמור בסעיף 40ג(ב) לחוק העונשין, על בית המשפט לשקול בעניין זה את הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, כפי שאלו מפורטות בסעיף 40יא לחוק העונשין.

18. בעניין זה, מצאתי להידרש תחילה למצבו הבריאותי של הנאשם, אשר היווה חלק נכבד מטיעוניה של ההגנה לעונש. בעניין זה, תסקיר שירות המבחן מיום 29.01.2017 מלמד כי הוצג לשירות מסמך המעיד אודות מצב בריאותי זה (בתסקיר גם מפורט תוכנו של המסמך). לעומת זאת, **לבית המשפט** לא הוגש כל מסמך שכזה. לדידי, מן הראוי היה לתמוך טענה זו במסמכים רפואיים הולמים, כדי שבית המשפט יוכל להעמיק חקר בעניין וללמוד ולו את מידת חומרת מצבו הבריאותי של הנאשם. יחד עם זאת, על אף שכאמור לא הוגש לעיוני כל מסמך רפואי, יקשה על בית המשפט להתעלם בצורה מוחלטת ממצבו הבריאותי של הנאשם, שאודותיו ניתן בכל זאת ללמוד מתסקיר שירות המבחן ואף מהתרשמות בלתי אמצעית.

לצד האמור, המשקל שיינתן לנסיבה זו לא יהיה גדול ובוודאי לא יהיה בה די כדי להביא לסטייה לקולא ממתחם העונש ההולם. שכן, עד כמה שניתן ללמוד מהתסקיר האמור, הנאשם שרוי במצב בריאותי זה עוד משנת 2001, ולא היה בו כדי למנוע ממנו לבצע את העבירות שבמוקד כתב האישום המתוקן. כמו כן, מצב בריאותי זה אף לא מנע מהנאשם לבצע עבירות חמורות אחרות כגון שוד, מעשה מגונה בחבלה, סחר בסמים, עבירות בקשר לרכב והפרת הוראה חוקית (ראו הרשעותיו הקודמות של הנאשם, בין השנים 2004 ל-2009). בהינתן אלה, לצד העובדה שלא הוגש לבית המשפט כל מסמך רפואי שיהיה בו כדי ללמד אודות מצבו הבריאותי של הנאשם - אמנם לא אתעלם מנסיבה זו, אך אעניק לה משקל מה בלבד. בנקודה זו אף אזכיר, כי מצב בריאותי אינו מהווה "חיסיון" מפני מאסר בפועל, כאשר ההנחה היא שברשויות בתי הכלא "מצויים רופאים ותנאי אשפוז, המאפשרים מתן טיפול רפואי לנאשם הניזקק" (ע"פ 522/82 ס' **עזאם נ' מדינת ישראל**, פ"ד לו(4) 411 (1982)).

בנוסף לאמור, נתתי דעתי לנסיבות חייו המורכבות של הנאשם, כפי שאלה פורטו בתסקיר שירות המבחן מיום 29.01.2017 ובטיעוניה ההגנה לעונש; לעובדה שמזה זמן הוא מצוי תחת תנאים מגבילים; ולפגיעה שעלולה להיגרם לו ככל שיושת עליו עונש מאסר בפועל (אם כי בית האסורים איננו זר לו). כן נתתי דעתי לעמדת המתלונן, כפי שזו הובעה בפני שירות המבחן. אולם כאן אזכיר, כי הגם שראוי להעניק משקל לא מבוטל לעמדה זו, עדיין אין המדובר בשיקול שהוא בבחינת חזות הכול, וברי כי קיימים שיקולי ענישה נוספים שעל בית המשפט לשקול, ובכללם גם האינטרס של הציבור בכללותו. עוד ולקולא, בית המשפט שוקל את העובדה שהנאשם הודה במיוחס לו, ובכך הביא לחיסכון בזמן שיפוטי יקר, ואף חשוב מכך - ייתר את הצורך בהעדתו של המתלונן. כמו כן, זקפתי לזכותו של הנאשם את החרטה, הצער והאמפתיה שהביע בשירות המבחן כלפי המתלונן. מנגד, ועל אף החרטה כאמור, התרשמתי כי הנאשם לא מקבל אחריות מלאה על מעשיו, והדברים אמורים בשים לב לטענתו בשירות המבחן לפיה אינו זוכר שתקף את המתלונן וכי לכל היותר דחף אותו, וכאשר גם בפני בית המשפט ניכרה בדבריו התכחשות לכך שנהג באלימות.

בנוסף, ועל אף שבשנים האחרונות הנאשם לא הסתבך בפלילים, יש לזקוף לחובתו את עברו הפלילי המכביד ביותר, המלמד כי לאורך כל חייו הבוגרים, הוא מקפיד לנהל אורח חיים עברייני, כאשר גם העונשים המושטים עליו פעם אחר פעם אינם מרתיעים אותו מלשוב ולבצע עבירות רבות ומגוונות - כמעט מכל קשת העבירות שבחוק העונשין. אורח חייו השולי של הנאשם, אף בא לידי ביטוי בעצם היותו מכור לסמים במשך שנים ארוכות (כדבריו הוא בשירות המבחן).

לבסוף, הנאשם מסר בדיקות המעידות על ניקיון מסמים (אם כי, הוא הגיע רק למחצית מהבדיקות שאליהן הוזמן), והחל, בליווי שירות המבחן, בהליך שעניינו שיקום תעסוקתי. לכך יוענק משקל בעת גזירת העונש, אולם אין המדובר בהליך שיקום ממשי וכבד משקל, שיהיה בו כדי להצדיק סטייה לקולא ממתחם העונש ההולם.

19. בשולי הדברים, יצוין כי לא התעלמתי מהמלצתו העונשית של שירות המבחן. יחד עם זאת, כפי הידוע המלצתו של שירות המבחן, כשמה כן היא - המלצה בלבד, ובכל הכבוד הראוי, בית המשפט איננו מחויב לה. לשירות המבחן תרומה חשובה ביותר להליך השיפוטי, אך המלצתו מבטאת פן אחד בלבד מתוך שיקולי הענישה שבית המשפט מחויב לשקול (ראו והשוו, דבריו של כב' השופט (כתוארו אז) מ' שמגר בע"פ 344/81 **מדינת ישראל נ' שחר סגל**,

פ"ד לה(4) 313, 318 (1981); בע"פ 1472/15 **שי שעשוע נ' מדינת ישראל**, (17.05.2015); ברע"פ 7389/13
נתן טייטלבוים נ' מדינת ישראל, (17.12.2013); ברע"פ 5212/13 **שמעון נ' מדינת ישראל**, (29.08.2013).

מה גם שלגופו של עניין, לא שוכנעתי כי די בנימוקיו של שירות המבחן - נכונותו של הנאשם לשתף פעולה עם השירות וניקיונו מסמים - כדי לאיין לחלוטין את חומרת מעשיו, שצריכה לקבל ביטוי בענישה שתושט עליו. כמו כן, לא שוכנעתי, בניגוד לדעתו של שירות המבחן, כי בהשתת מאסר מותנה קצר יהיה די כדי לשמר את שיקול ההרתעה.

20. עוד אציין, כי בשים לב לעמדתו של המתלונן, אשר אף ביקש כי הנאשם יחזור להתגורר עימו, מצאתי כי אין טעם במקרה זה להשית על הנאשם פיצוי. כמו כן, בשים לב למכלול השיקולים שפורטו לעיל, ובייחוד לנוכח נסיבות חייו של הנאשם, אשית עליו קנס מתון בלבד.

21. **מכל המקובץ לעיל, הריני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:**

א. 9 חודשים מאסר לריצוי מאחורי סורג ובריח, בניכוי ימי מעצרו.

בהעדר החלטה אחרת, הנאשם יתייצב לתחילת ריצוי עונשו ביום 24/9/17, עד לשעה: 10:00 בבית הסוהר "דקל", או על פי החלטת שב"ס, כשברשותו תעודת זהות ועל הנאשם לתאם את הכניסה למאסר, כולל אפשרות למיון מוקדם, עם ענף אבחון ומיון של שב"ס, טל': 08-9787336.

העתק ההחלטה בדחיפות לשב"ס.

ב. מאסר מותנה למשך 8 חודשים, אשר יופעל אם תוך תקופה של 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר הנאשם יעבור עבירת אלימות מסוג פשע.

ג. מאסר מותנה למשך 4 חודשים, אשר יופעל אם תוך תקופה של 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר הנאשם יעבור עבירת אלימות מסוג עוון, לרבות עבירה של אימים.

ד. קנס בסך 1,500 ₪ או 15 ימי מאסר תמורתו.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, ט"ז אלול תשע"ז, 07 ספטמבר 2017, במעמד הצדדים: ב"כ המאשימה - עו"ד עמית חומרי, הנאשם ובאת כוחו - עו"ד אורלי אמוץ (ממשרדו של עו"ד בן יהודה).

החלטה

עמוד 7

על מנת לאפשר להגנה להגיש ערעור על רכיב המאסר ועל מנת שלא להעמיד את ערכאת הערעור בפני עובדה מוגמרת, הנני מורה על עיכוב ביצוע עונש המאסר בפועל למשך 45 יום.

ניתן צו עיכוב יציאה מהארץ.

הנאשם יחתום על התחייבות נוספת בסך 5,000 ₪.

אם לאחר עיון נוסף תחליט ההגנה שלא להגיש ערעור על רכיב המאסר בפועל, תודיע על כך באופן מידי למאשימה ולביהמ"ש.

ניתן בזאת צו להשמדת המוצגים - דיסקים, בכפוף לחלוף תקופת הערעור.

ניתנה היום, ט"ז אלול תשע"ז, 07 ספטמבר 2017, במעמד הצדדים: ב"כ המאשימה - עו"ד עמית חומרי, הנאשם ובאת כוחו - עו"ד אורלי אמוץ (ממשרדו של עו"ד בן יהודה).

חתימה